Danske Bank

Maailma ja Suomen talous

Inflaatio, nousevat korot ja epävarmuus heikentävät talousnäkymiä

Syyskuu 2022

Pasi Kuoppamäki

https://twitter.com/Pasi_Kuoppamaki

Viime vuodet ovat olleet suuria yllätyksiä täynnä

Koronakriisi iski kovaa, mutta elpyminen oli jo pitkällä vuoden alkupuolella
Inflaatio kiihtyy entisestään energiakriisin seurauksena, ansiotaso ei pysy perässä
Julkinen velka kasvaa kriiseissä rajusti ja keskuspankeilla vaikeuksia ylläpitää hintavakautta

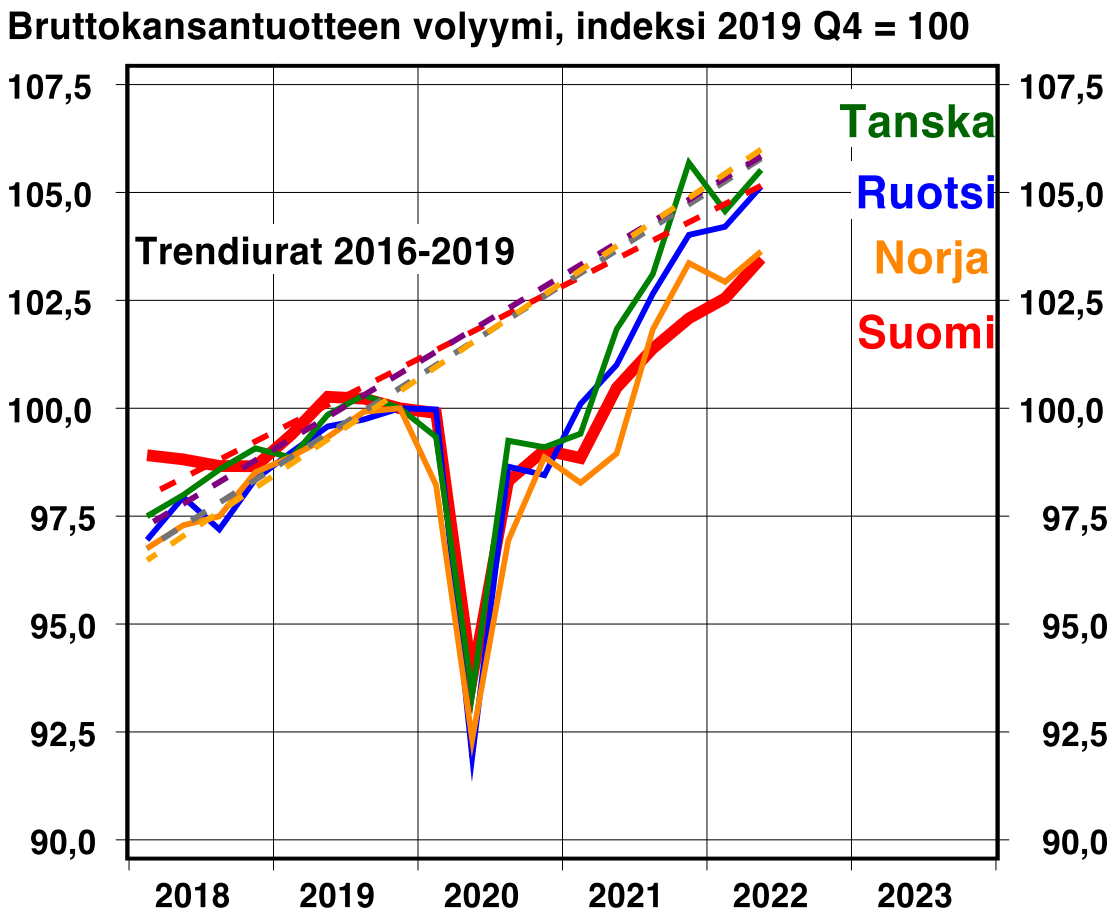

Lähde: Macrobond, tilastoviranomaiset, Danske Bank

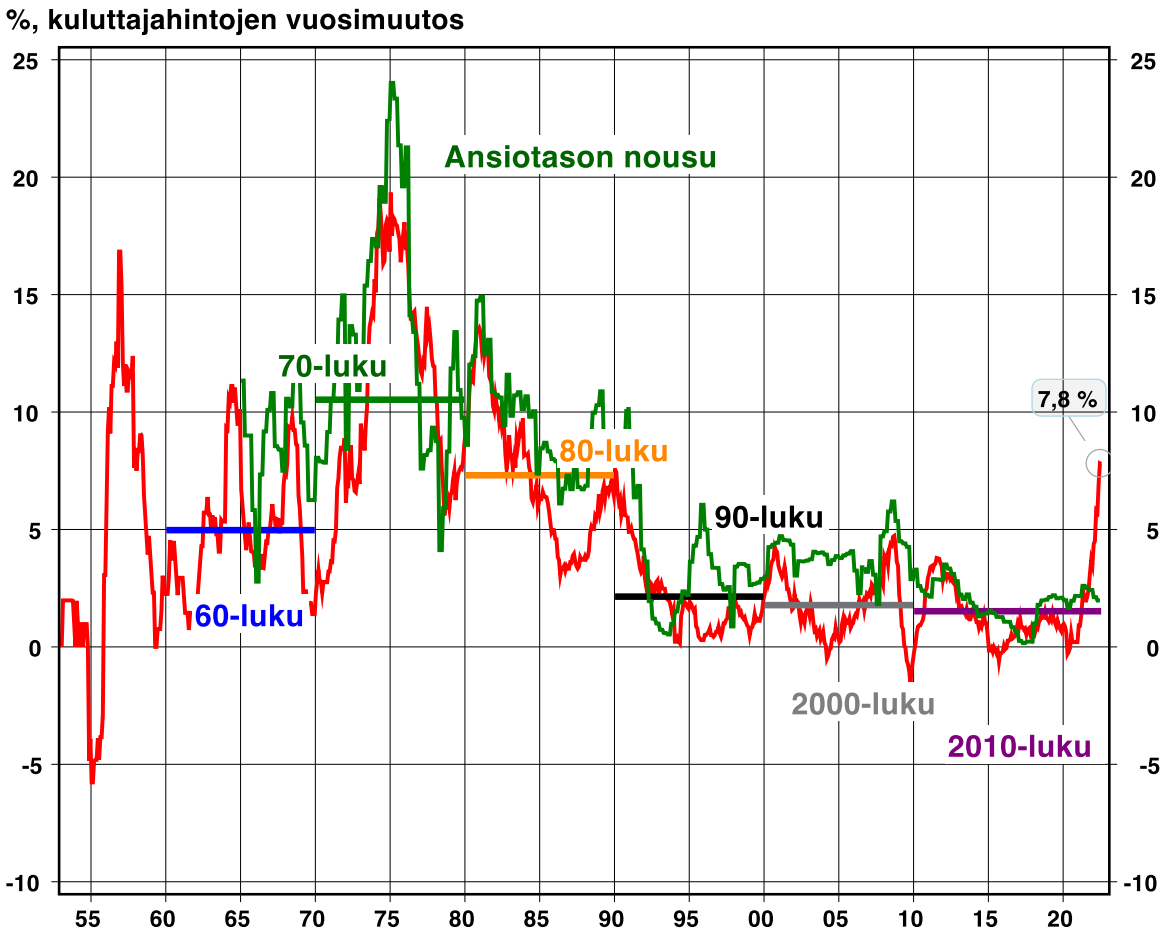

Lähde: Macrobond, Tilastokeskus, Danske Bank

Energiakriisi tuskin jää yhteen talveen

Maakaasuvarastot ovat välttävän täynnä Euroopassa, mutta tuonti vaikeutuu
Sähkön hinta uhkaa nousta rajusti, Olkiluoto 3 ja tulevien kuukausien sateet voisivat lisätä tarjontaa
Julkisella vallalla tarve hillitä hintojen nousua ja sen vaikutuksia, keinot kalliita ja kenties osin EU tasoisia

Natural gas inventory in Europe

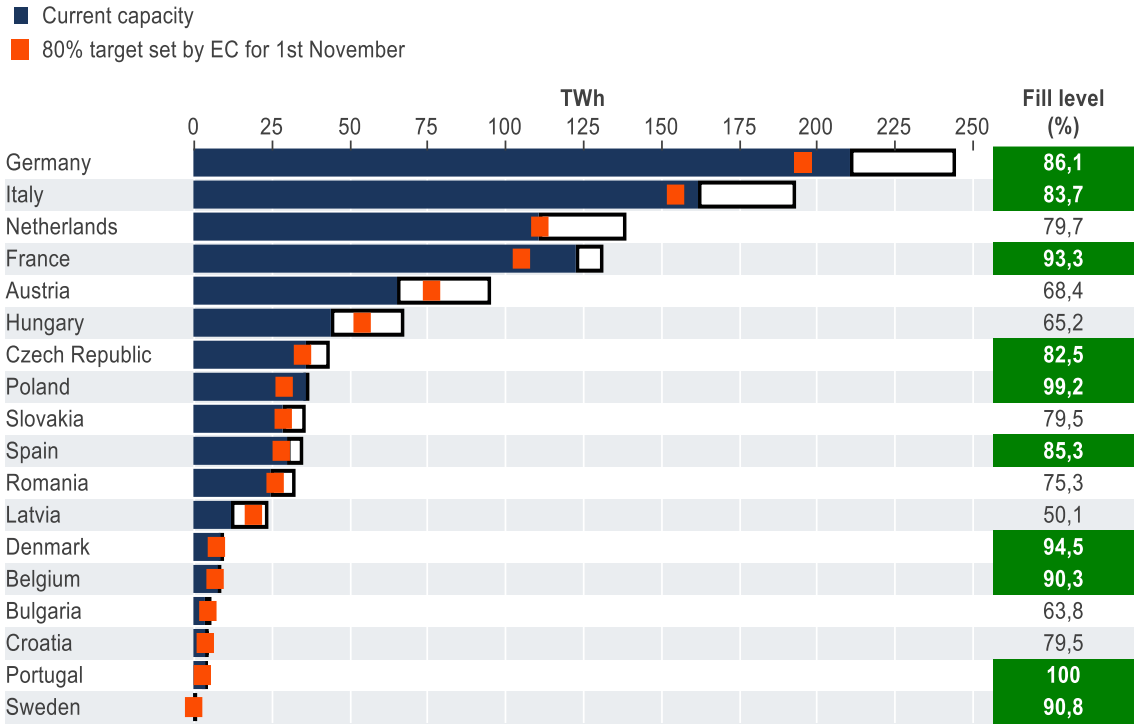

Source: Gas Infrastructure Europe (GIE)

Pörssisähkön hinta senttiä Nordpool

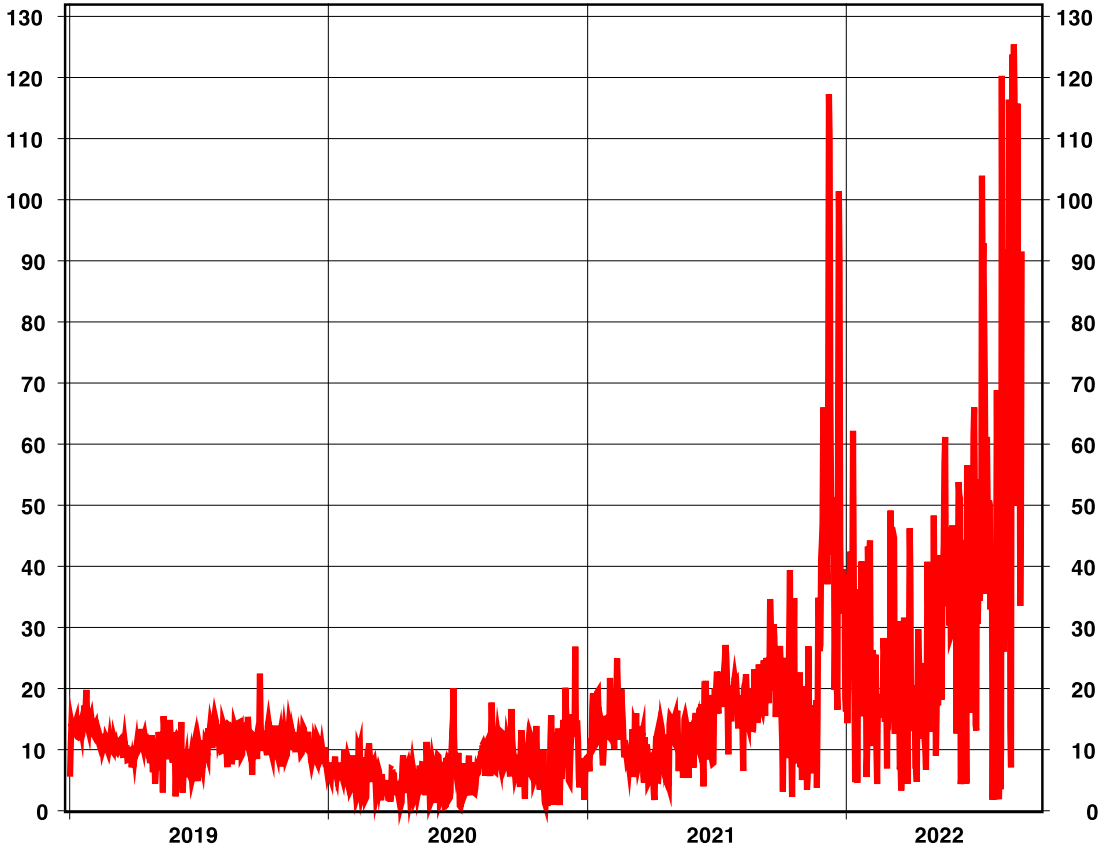

Source: Macrobond

Talouden elpyminen hyytyy maailmalla ja taantuma uhkaa

Entistä suurempi osuus kasvusta tullut palvelualoilta, luottamus talouskasvuun heikentynyt
Työmarkkinat piristyneet paljon ja työvoimapulaakin esiintyy, mikä vakauttaa taloustilannetta

Teollisuuden ostopäällikköindeksi

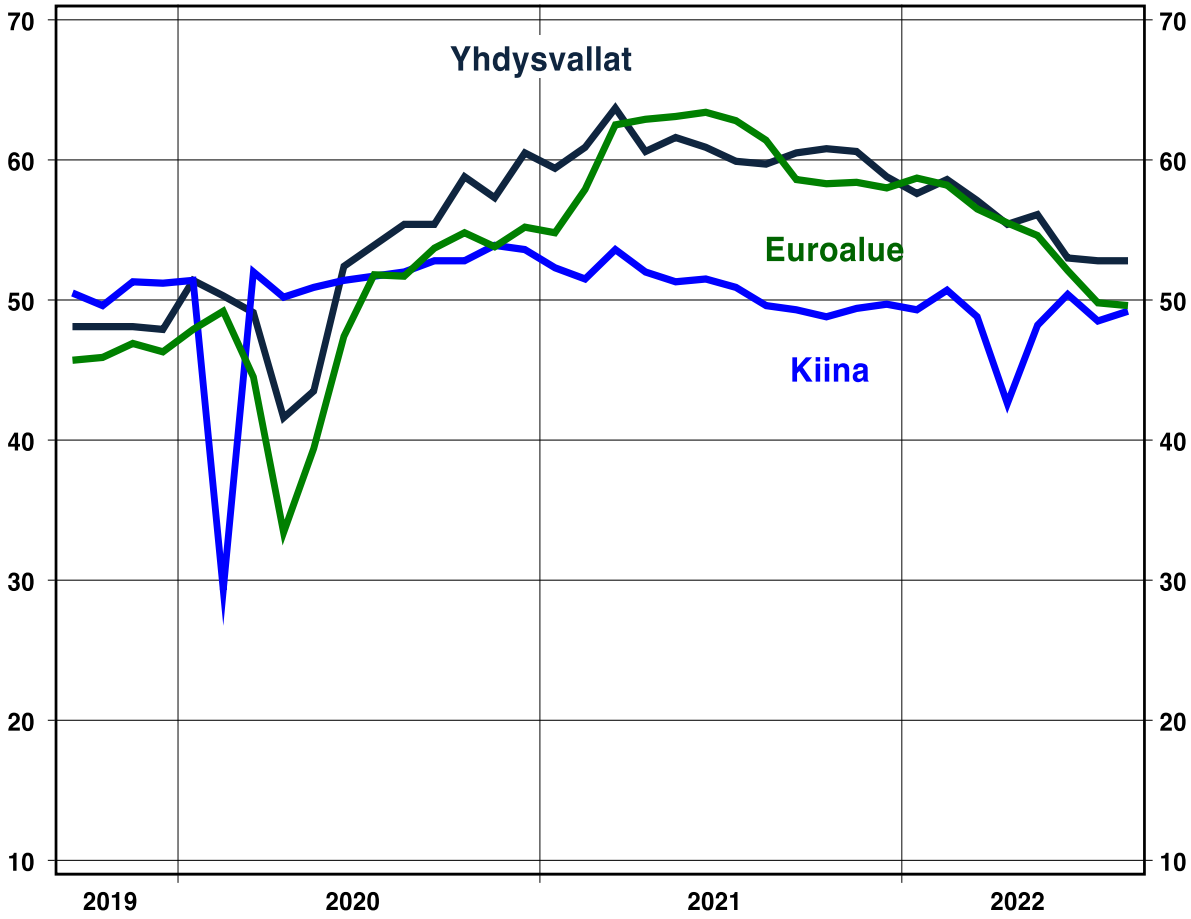

Source: Macrobond

Työttömyysaste (kansallinen käsite) %

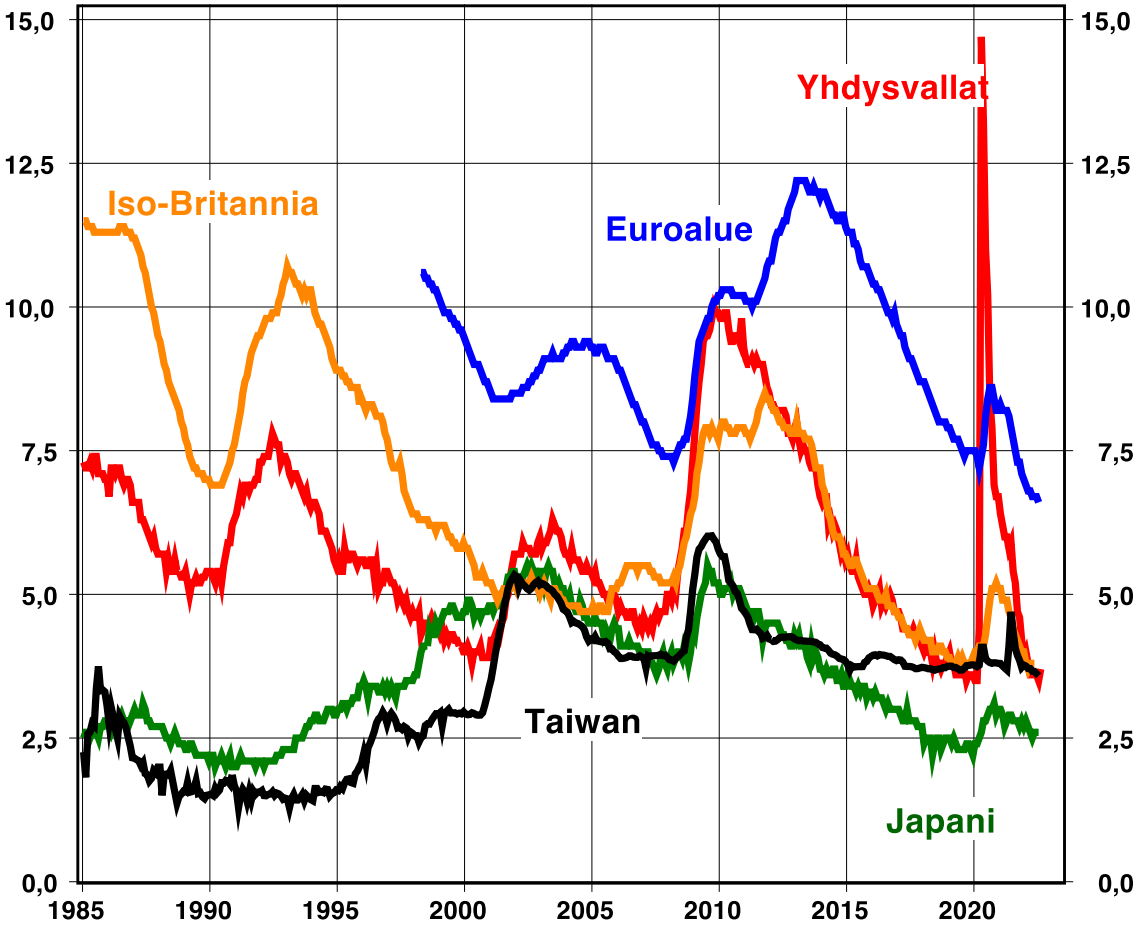

Lähde: Macrobond, tilastoviranomaiset, Danske Bank

Inflaatio pysyy koholla

Sähkön hinta nousee, mutta myös palveluiden hinnat kohonneet aiempaa nopeammin
Odotamme EKP:n nostavan korkoa 0,75% syyskuussa, 0,5% lokakuussa ja 0,25% joulukuussa
Markkinat odottavat ohjauskorkojen nousua myös 2023, mikä voi näkyä euriborien nousun jatkumisena syksyllä

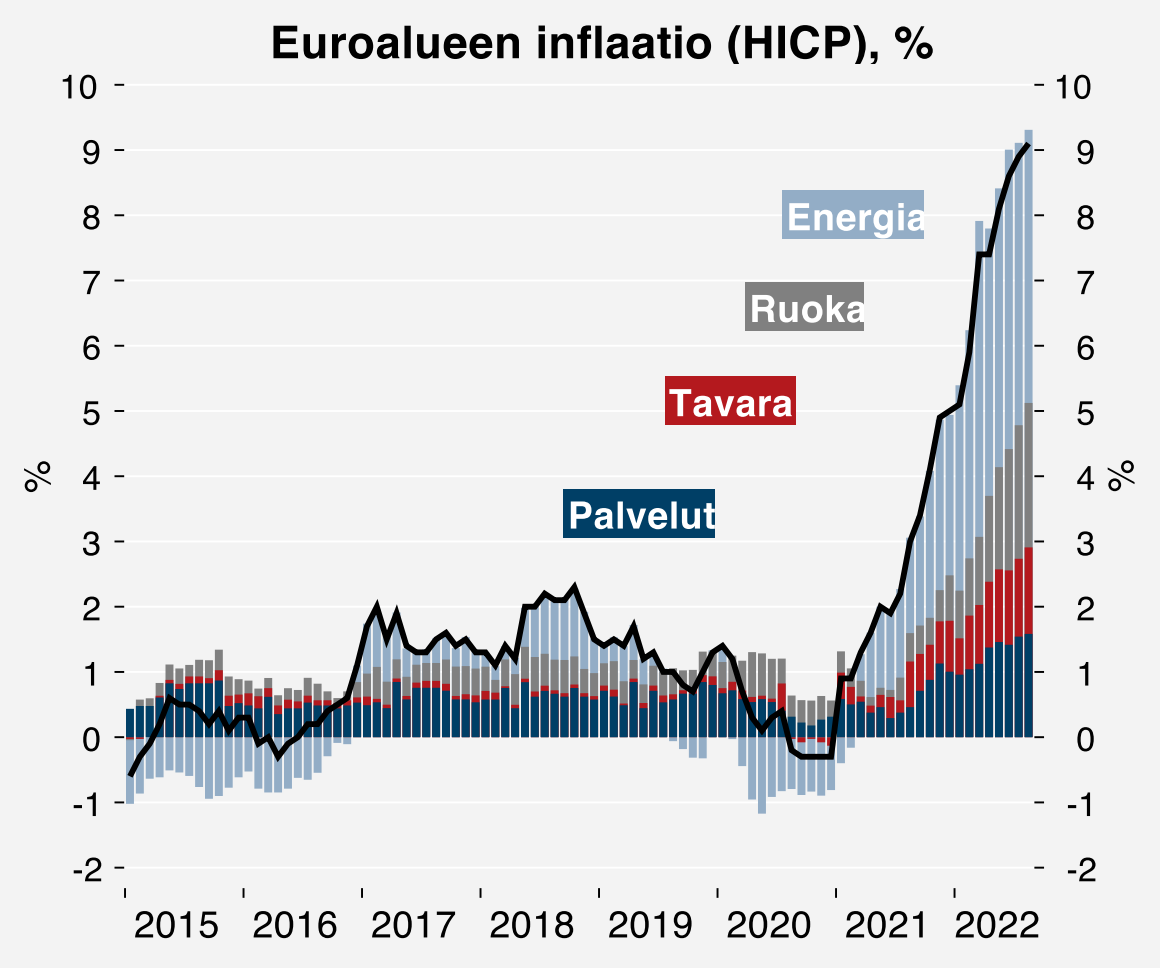

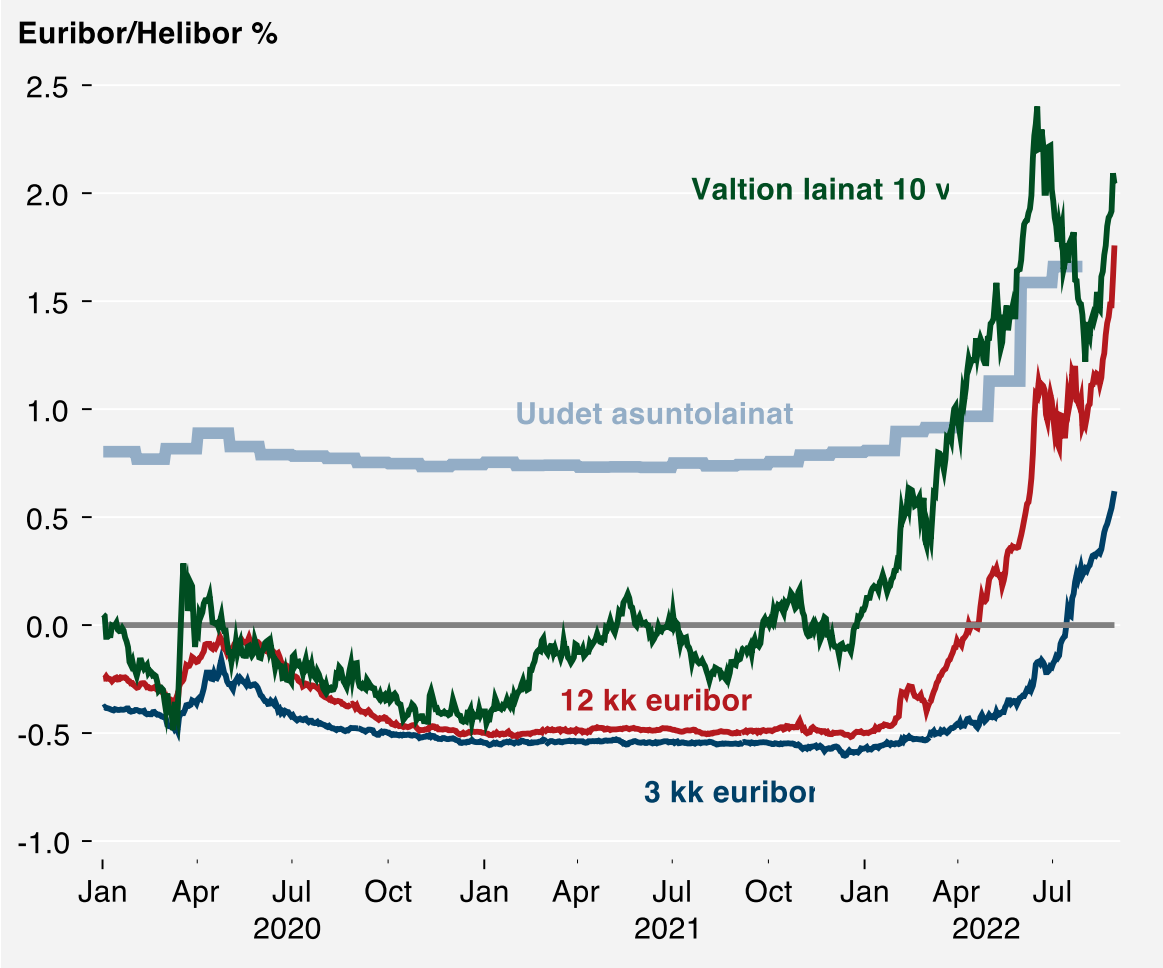

Kauppa Venäjän kanssa romahti

Pakotteilla ja vapaaehtoisilla boikoteilla suuri rooli

Energian tuonti hyytynyt, mutta öljyä tuotiin vielä heinäkuussa ja nikkelin tuonti merkittävää

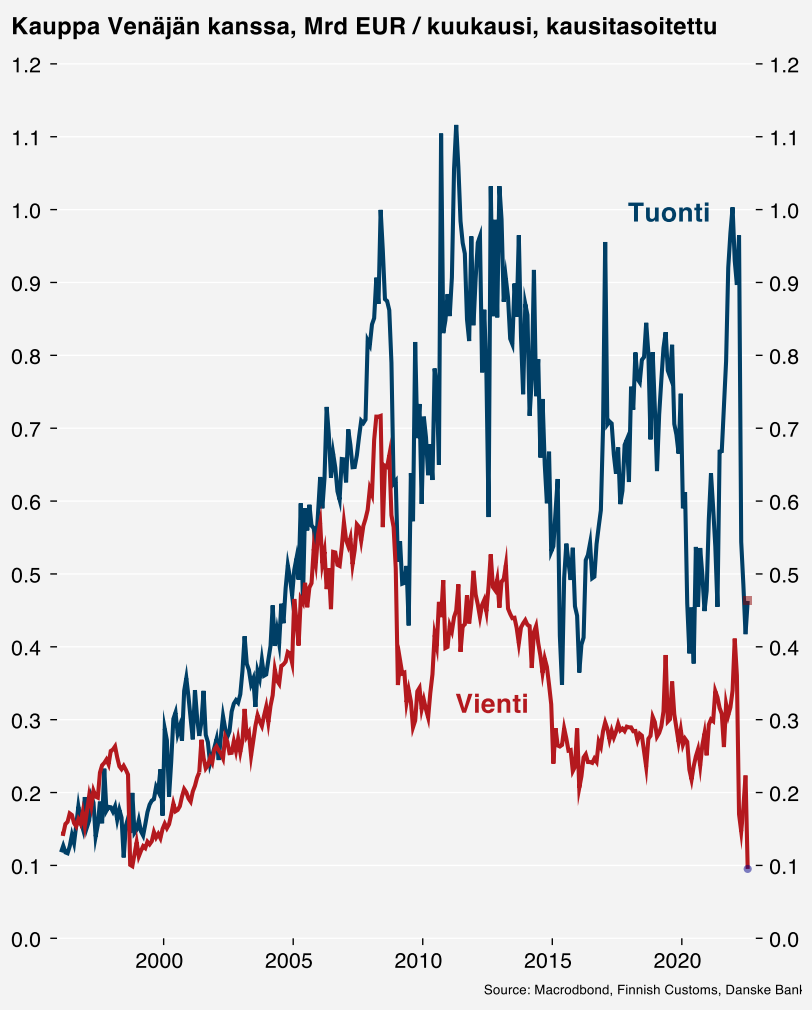

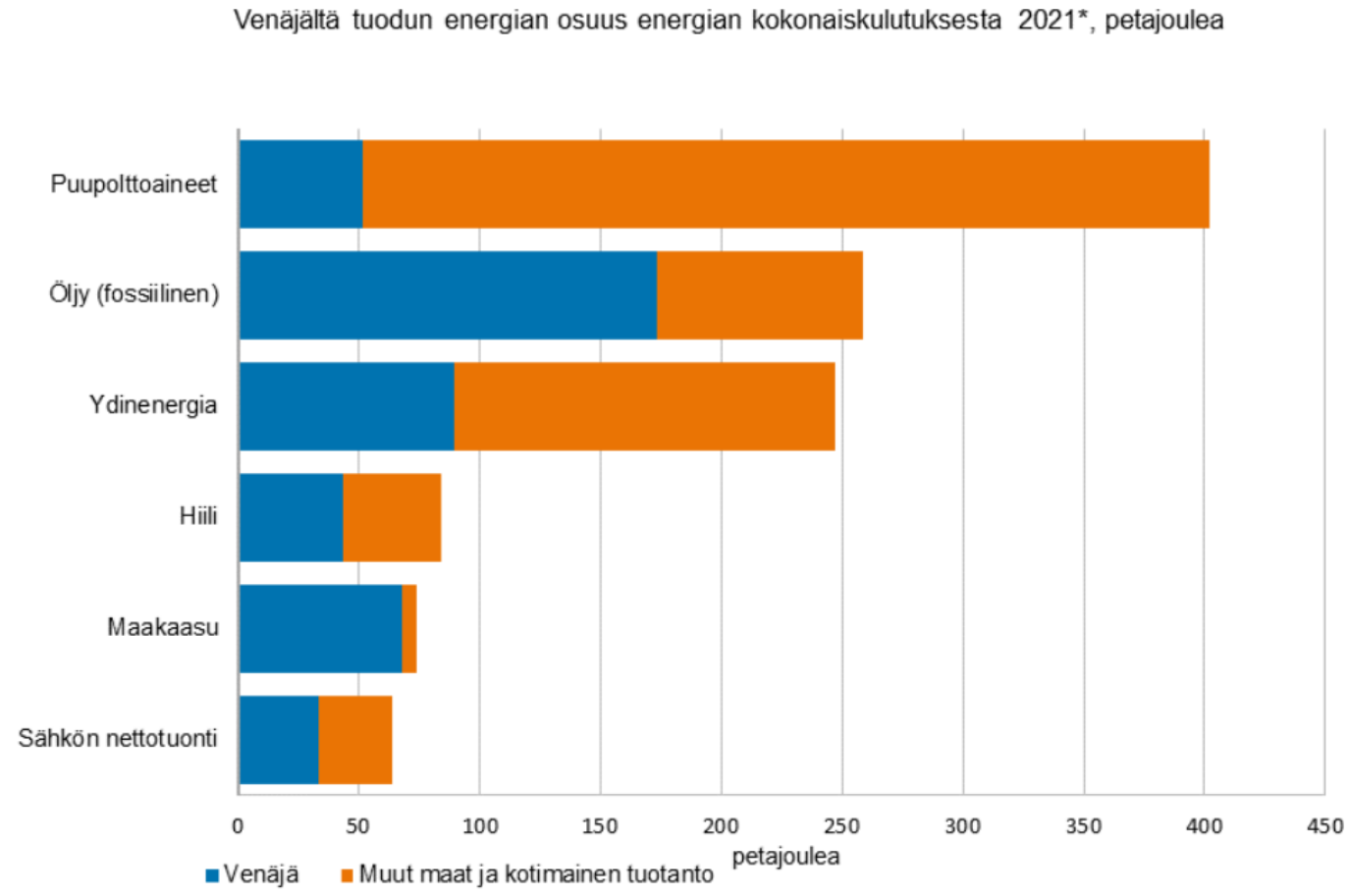

Lähde: Tilastokeskus, energian hankinta ja kulutus

Vahva työmarkkina puskurina kriisin iskiessä

Työllisyysaste oli alkuvuonna korkeampi kuin ennen koronaa, työttömyysaste kääntyi loppukeväästä pieneen nousuun
Avoimia työpaikkoja on erittäin runsaasti ja monet yritykset raportoivat osaavan työvoiman puutteesta
Ostovoima kohentui palkkojen ja työllisyyden nousun myötä, nyt inflaatio yhä suurempi ongelma

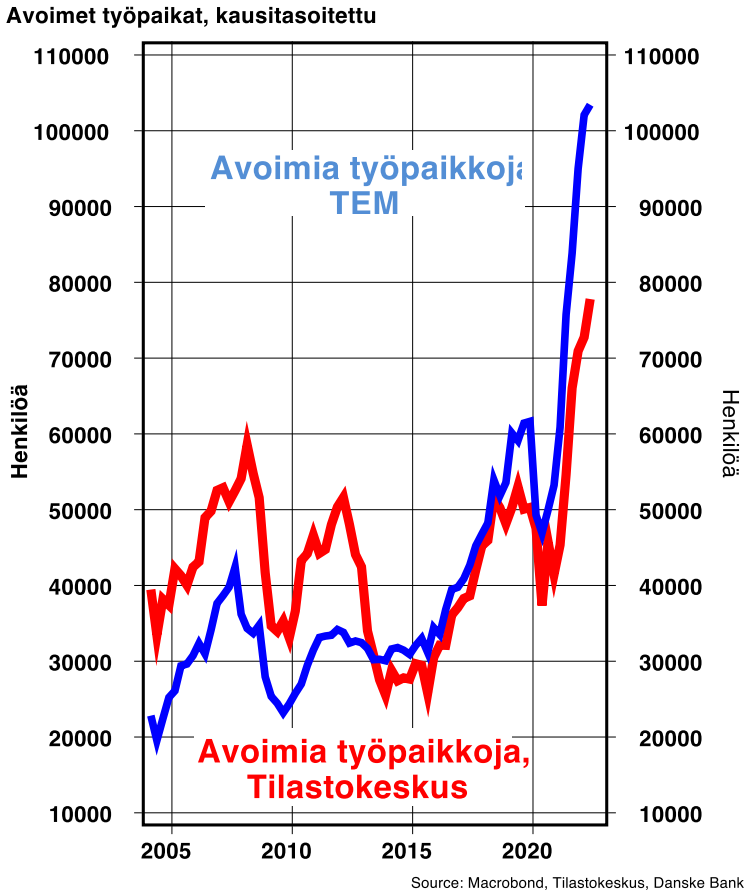

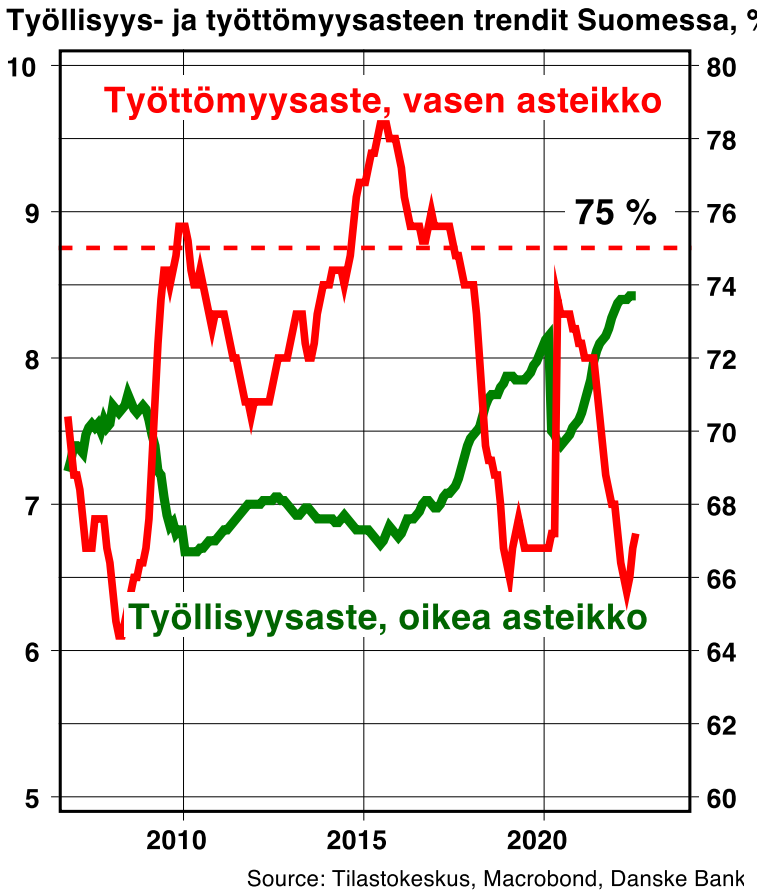

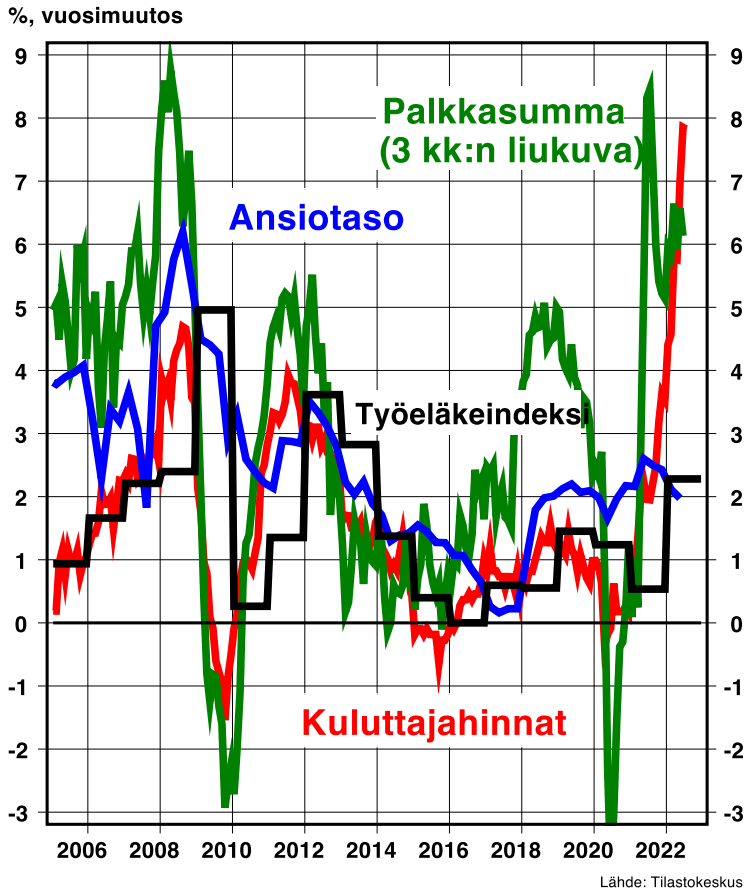

Investoinneille tarvetta, mutta juuri nyt näyttää vaisulta

Kapasiteetin käyttöaste laskenut huippulukemista teollisuudessa
Asuntorakentaminen pirteää nyt, mutta rakennuslupien lasku povaa heikkenevää 2023
T&K panostuksissa kasvattamisen varaa

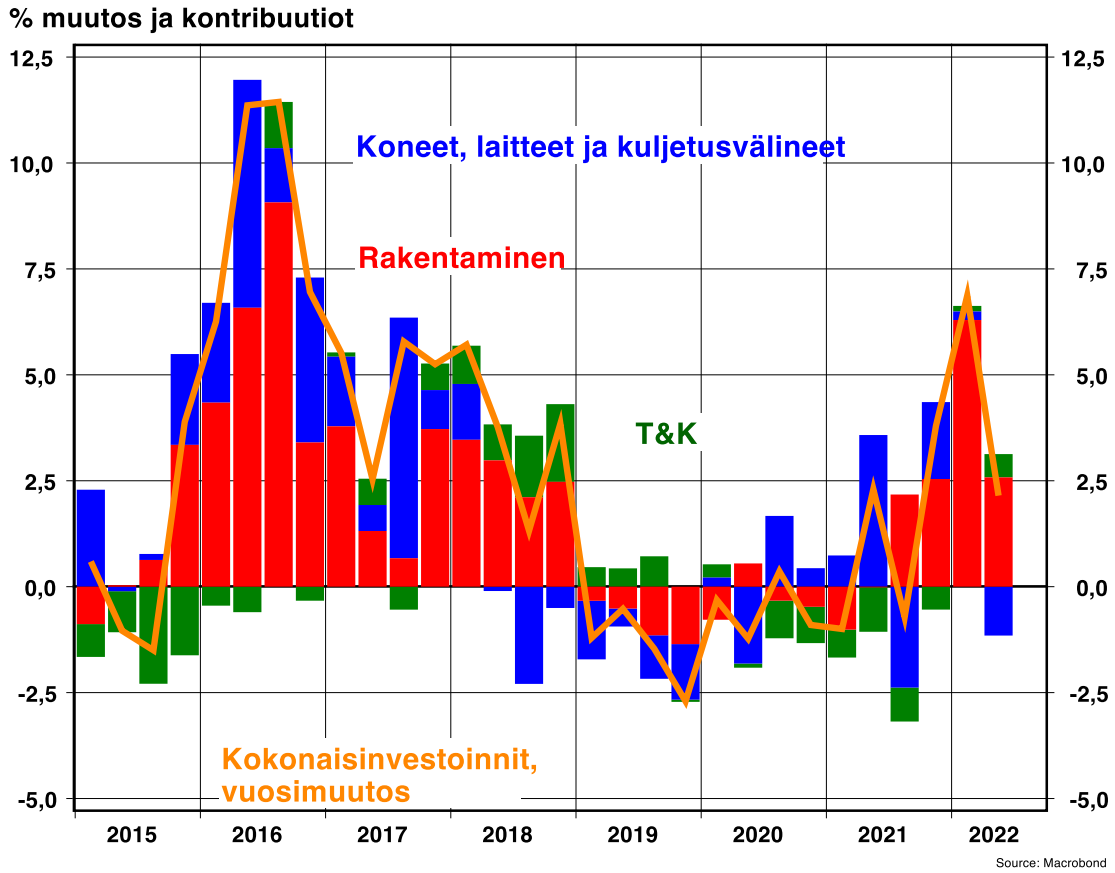

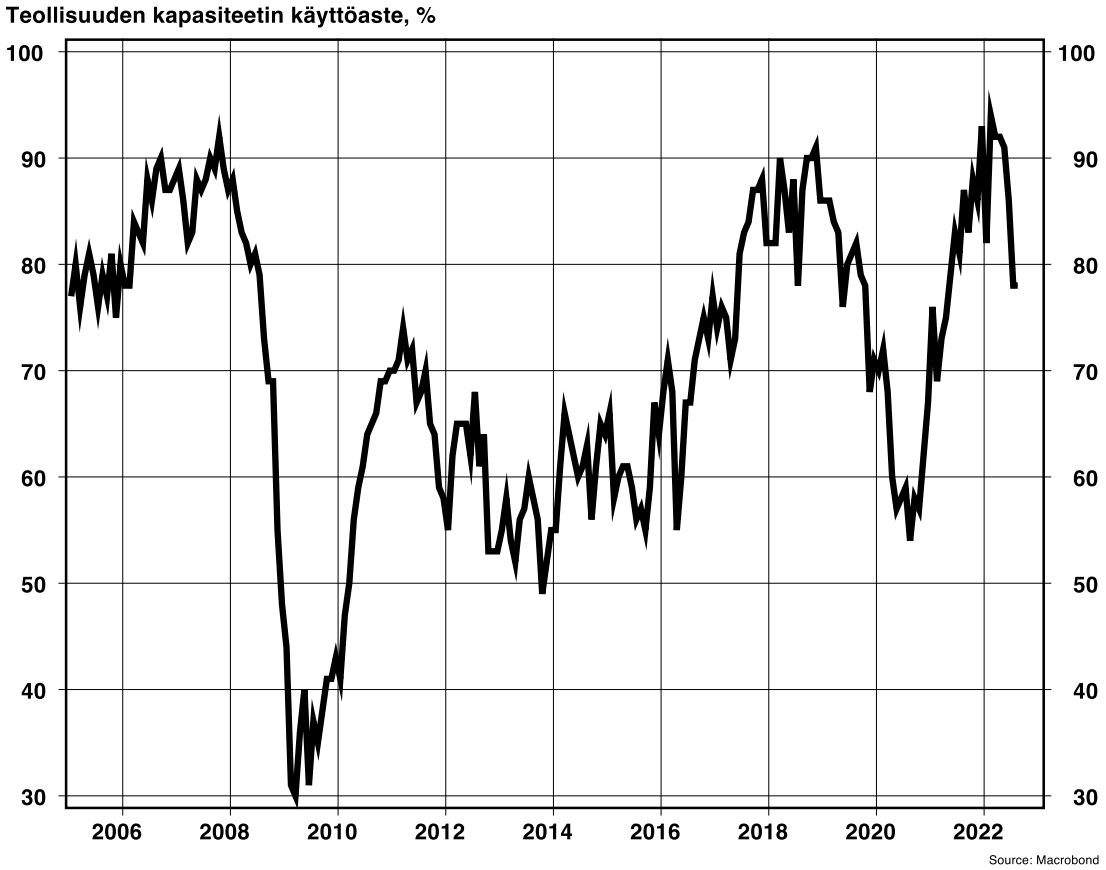

Julkisen sektorin rahoituskustannukset paisuvat

Investoinnit huoltovarmuuteen ja maanpuolustukseen sekä energiakriisi vaativat varoja
Varsinaiselle elvytykselle ei ole tarvetta, ellei työllisyystilanne heikkene selvästi
Julkinen velkasuhde pysyy kurissa, koska nimellinen BKT kasvaa nopeasti
Ikääntymisen tuoma kustannuspaine edelleen keskeinen haaste 2020 luvun jälkipuoliskolla

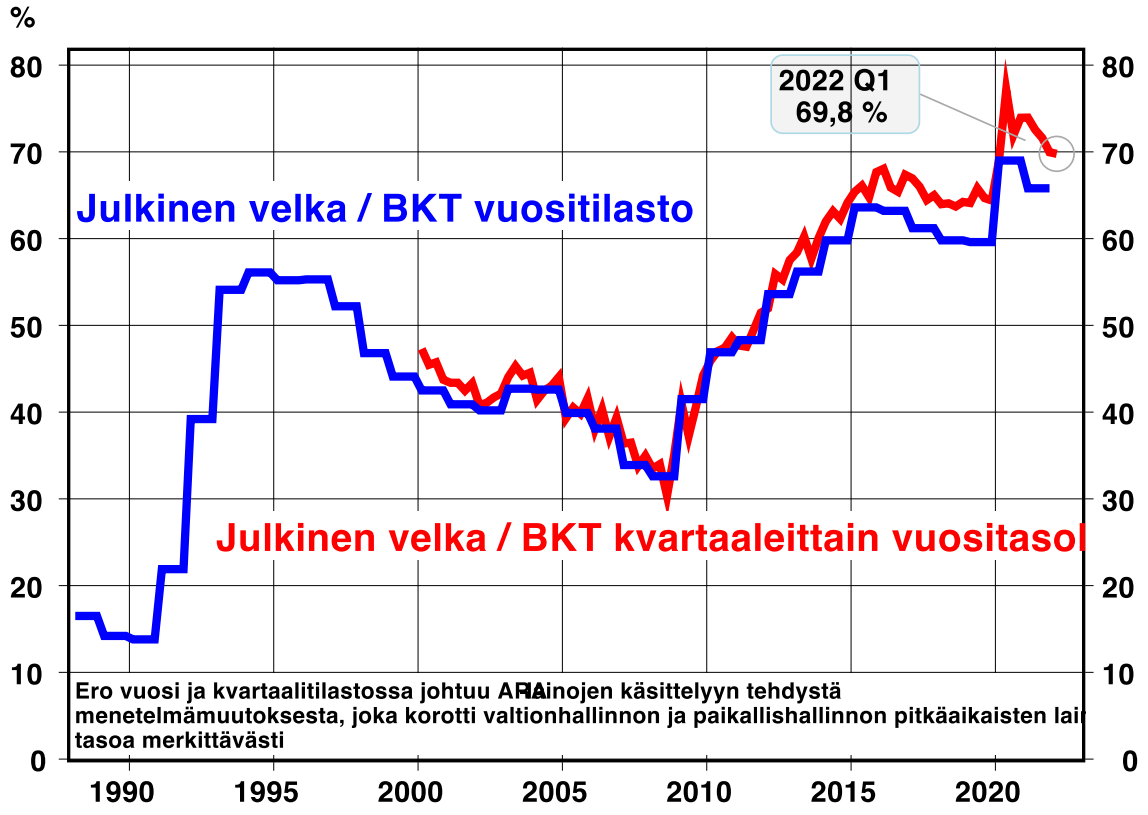

Source: Macrobond, Danske Bank

Source: Macrobond

Tulevaisuutta kannattaa hahmotella hyvin erilaisten skenaarioiden kautta

”Miksi ekonomistit ennustavat inflaatiota desimaalin tarkkuudella? Osoittaakseen olevansa huumorintajuisia.” Piste-ennusteet ovat hyödyllisiä, mutta niiden varaan ei kannata rakentaa koko strategiaa.

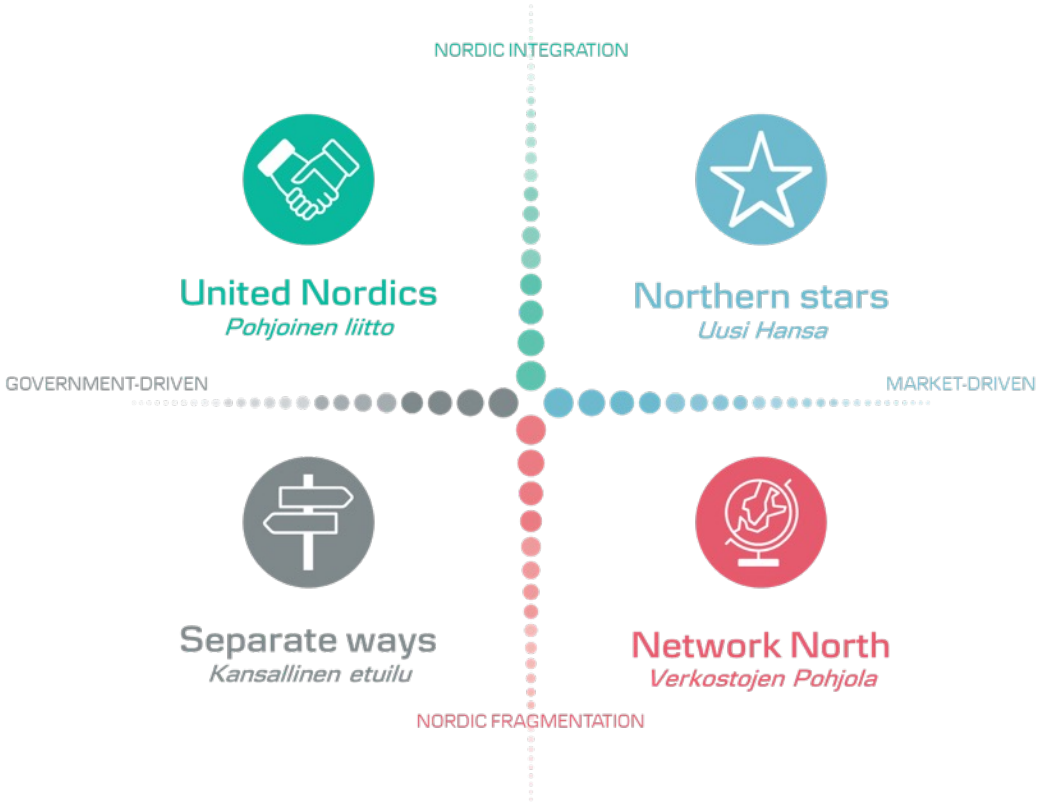

The Big Picture Global Economy

Macro Research - A new cold war could slow growth longer term

29.4.2022

- During the past years tensions between different countries have arisen related to trade restrictions, most notably so between the US and China. The new geopolitical situation following the war in Ukraine raises many question relating the future of global trade and globalisation more broadly.
- In this paper we envision 3 possible longer-term geopolitical scenarios and how these could affect the global economy; 1) a new cold war, 2) limited de-globalisation and spheres of interest and 3) a return to globalisation.
- Both a new cold war and a regime with spheres of interest would most likely lead to lower longer term growth and higher inflation pressures compared to a return to globalisation scenario.

Megatrendit muovaavat maailmaa

Kulutus entistä enemmän palveluita ja jakamista

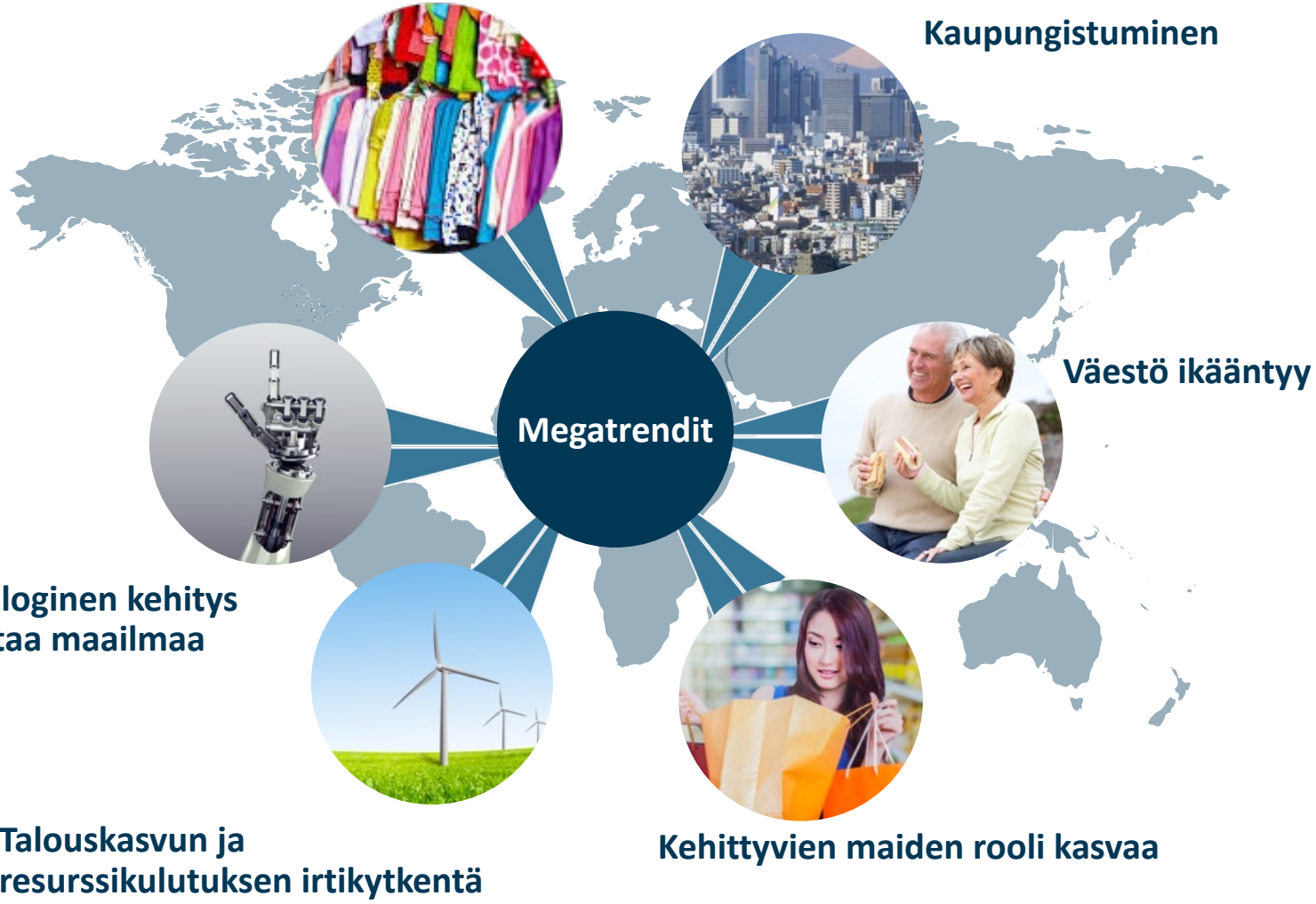

Suomella on paljon vahvuuksia mistä ammentaa

World's Happiest Ranking Goes to Finland for Fifth Year in a Row

- Most countries show slight long-term drop in enjoyment of lif
- World Happiness Report published annually by UN-linked boc

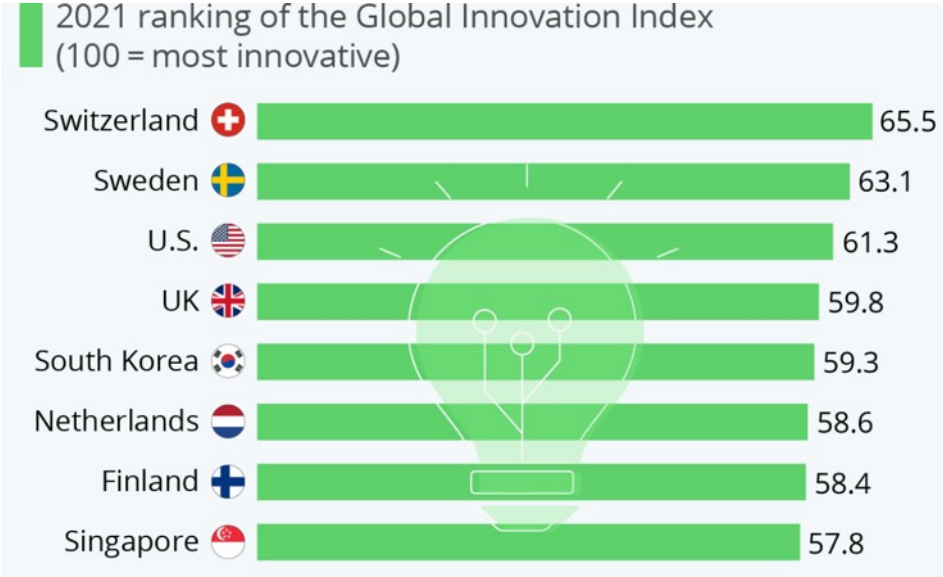

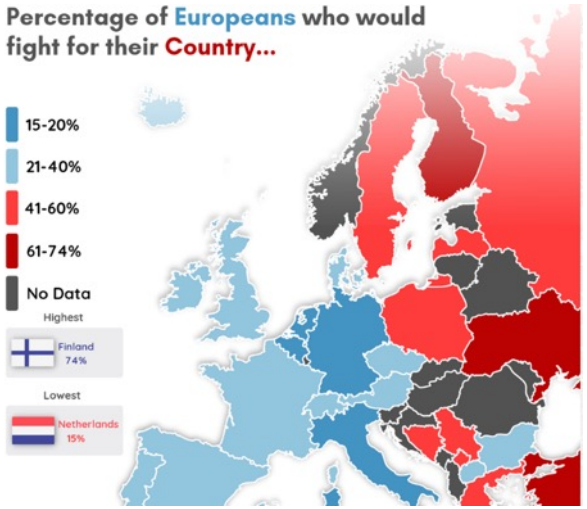

Huomioitavaa

- Tämä katsaus perustuu Danske Bank A/S:n (”pankki”) tekemiin arvioihin ja mielipiteisiin. Niiden perustana olevat tiedot on koottu Pankin luotettavina pitämistä julkisista lähteistä. Pankki tai sen kanssa samaan konserniin kuuluva yhtiö taikka niiden palveluksessa olevat henkilöt eivät takaa esitettyjen tietojen, arvioiden ja mielipiteiden oikeellisuutta tai täydellisyyttä eivätkä vastaa mistään suorista tai epäsuorista kuluista, vahingoista tai menetyksistä, joita katsauksen tai sen sisältämien tietojen käyttö mahdollisesti voi aiheuttaa. Katsauksessa annetut suositukset ja arviot edustavat pankin mielipiteitä ja arvioita julkaisuhetkellä ja niitä voidaan muuttaa ilman eri ilmoitusta.

- Tämä katsaus sisältää pankin immateriaalioikeudellisesti suojattua aineistoa, johon pankki pidättää kaikki immateriaaliset ja muut oikeudet. Katsaus on tarkoitettu ainoastaan alkuperäisen vastaanottajan käyttöön eikä sitä saa millään tavalla jäljentää, julkaista tai levittää ilman pankin kirjallista etukäteislupaa. Pankki tai sen kanssa samaan konserniin kuuluva yhtiö taikka niiden palveluksessa oleva henkilö saattaa tarjota palveluita katsauksessa mainitulle yhtiölle, käydä kauppaa tiedotteen kohteena olevien yhtiöiden liikkeeseen laskemilla arvopapereilla, hoitaa tiedotteen kohteena olevien yhtiöiden toimeksiantoja taikka on saattanut toimia katsauksessa esitetyn tiedon perusteella jo ennen katsauksen julkaisemista. Tätä katsausta ei voida missään tilanteessa pitää arvopaperien myynti- tai ostotarjouksena tai kehotuksena arvopaperi- tai muuhun kaupankäyntiin. Sama koskee myös niitä alueita, joiden laki ei salli tarjousten, kehotusten tai suositusten esittämistä.